

DİKKAT! SORU KİTAPÇIĞINIZIN TÜRÜNÜ "A" OLARAK CEVAP KÂĞIDINA İŞARETLEMİYİ UNUTMAYINIZ.

SÖZEL BÖLÜM

Sınavın bu bölümünden alacağınız standart puan, Sözel Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SÖZ) hesaplanmasında 0,7; Eşit Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-EA) hesaplanmasında 0,5; Sayısal Ağırlıklı ALES Puanınızın (ALES-SAY) hesaplanmasında 0,3 katsayısı ile çarpılacaktır.

BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 80'DİR.

1. – 5. SORULARDA, BAŞTA VERİLEN CÜMLELERDEN KESİN OLARAK ÇIKARILABİLİR YARGIYI BULUNUZ.

1. Eczanelerden satın alabileceğiniz bu ilaçla karıncaları uzun süre evinizden uzaklaştırabilirsiniz.

- A) Bu ilaç, karıncalara karşı kökten çözüm getirmektedir.
- B) Bu firma her böcek için farklı bir ilaç üretmiştir.
- C) Karıncalarla savaşmak için en etkili yol bu ilacı kullanmaktır.
- D) Piyasada, bu ilacın yerine kullanılacak başka bir ilaç bulunmamaktadır.
- E) Bu ilacın sineklere etkisi daha azdır.

2. Hava tahmin raporlarının aksine bugün gökyüzü açık, hava sıcaktı.

- A) Gökyüzü beyaz bulutlarla kaplıydı.
- B) Bir gün önce gökyüzünde yağmur bulutları vardı.
- C) Bugün kapalı ve serin bir hava bekleniyordu.
- D) Hava sıcaklığının artması bekleniyordu.
- E) Hava önceki günün aksine açık ve sakindi.

3. Ünlü koşucu bugün yapılan 100 metre yarışlarında da tüm zamanların en iyi üçüncü derecesini elde etti.

- A) Koşucu bu 100 metre yarışında birinci olmuştur.
- B) Tüm zamanların en iyi ilk iki derecesi de bu koşucuya aittir.
- C) Koşucu bu yarışta dünya rekoru kırmıştır.
- D) Koşucu 100 metre yarışlarında daha başarılıdır.
- E) Koşucu başka bir klasmanda da en iyi üçüncü dereceye sahiptir.

4. Bu takım, bugüne kadar yaptığı maçlarda gösterdiği başarıyla şampiyonluğu hak ettiğini kanıtlamıştır.

- A) Bu takım yaptığı karşılaşmalarda şampiyonluğa yakışır oyunlar sergilemiştir.
- B) Daha sonraki maçların sonucu bu takımın şampiyonluğunu etkileyecektir.
- C) Bu takımın yaptığı karşılaşmalarda çok gol atılmıştır.
- D) Bu takım, en büyük başarıyı son maçında elde etmiştir.
- E) Bu takım, bugüne kadar yaptığı her maçı kazanmıştır.

Diğer sayfaya geçiniz.

5. Bu yılki sınav sonuçlarına göre yapılan sıralamada okulunuzdan altı öğrenci ilk ona, kırk öğrenci ilk yüze girmiştir.

- A) İlk ona giren öğrenciler aynı sınıfta okumuşlardır.
 B) Bu okulun öğrencileri ilk yüz içinde daha üst sıralarda yer almıştır.
 C) Dereceye giren tüm öğrencilerin puanları birbirine yakındır.
 D) İlk ona giren okullar içinde en başarılı olanı bu okuldur.
 E) İlk yüzde yer alan diğer altmış öğrenci başka bir okuldandır.

6. – 10. SORULARDA, SIRASIYLA OKUNDUĞUNDA, NUMARALANMIŞ CÜMLELERDEN HANGİSİNİN PARÇANIN ANLAM BÜTÜNLÜĞÜNÜ BOZDUĞUNU BULUNUZ.

6. (I) Öykü yıllarca roman için bir sıçrama tahtası, bir geçiş süreci, bir hazırlık dönemi olarak görülmüştür. (II) Bu anlayışa göre öykü acemilik, çıraklık işi, romansa ustalık işidir. (III) Öyküyü bağımsız bir tür olarak gören yazarlar uzun yıllar bu türde eserler vermeye devam etmişlerdir. (IV) Bir yazar için de öykü yazmaya devam etmek, gelişimini tamamlayamamaktır. (V) Eleştirmenler, iyi öyküler yazan yazarları “Artık zamanı geldi, bundan sonra kendisinden roman bekleyebiliriz.” sözleriyle roman yazmaya özendirmişlerdir.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Sobanın yanındaki iskemlede uyuklayan fener görevlisi yavaşça gözünü açtı. (II) Kalkıp gerindi, sobanın üzerindeki çaydanlıktan bardağına çay doldurdu. (III) O sırada uzaktan gelen çığlıkları işitti ve ne olduğunu anlamak için koşarak dışarı çıktı. (IV) Gülümseyerek küçük dalgaların olduğu şıpırtıları dinledi. (V) Çığlıkların geldiği yöne dikkatle bakınca kıyıya birkaç yüz metre uzaklıkta tuhaf bir ışık gördü.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) İlk gösteriminden sonra büyülmüş bir kutu olduğu düşünülen sinemanın o dönemdeki filmleri, bugünkü anlayışımıza göre film sayılamayacak kadar küçük parçalardı. (II) Teknolojik yetersizliklerden dolayı filmlere ses eklenemiyordu. (III) Sinemanın emekleme çağı hep bu parçacıkların biraz daha uzununu çekebilme çabasıyla geçti. (IV) Her gösterimde bir öncekine yeni parçalar eklendi. (V) Harflerin heceye, hecelerin sözcüğe, sözcüklerin cümleye dönüşmesi gibi, emekleme çağının sonunda artık küçük de olsa anlatılacak bir konu gereksinimi doğdu.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Sürrealizme konu oluşturan malzeme akla dayalı değildir. (II) Onun malzemesi aklın ve iradenin dışında, kendiliğinden oluşan ruhsal olaylar, bilinçaltından gelen çağrışımlar ve rüyalarıdır. (III) Sürrealistlerin amacı bu ruhsal olayları olduğu gibi aktarmaktır. (IV) Akılla madde dünyasında önemli başarılar kazanan insan, aynı başarıyı kendi iç dünyasını tanımada gösterememiştir. (V) Bu ilkelerin ışığında sürrealistler, başta realizm ve natüralizm olmak üzere pek çok akıma ve onların estetik görüşlerine karşı çıkmışlardır.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Hepimiz başımızı, kollarımızı ya da ellerimizi kullanarak iletişim kurmaya çalışırız. (II) Omuz silkmek ya da baş sallamak gibi hareketler kimi ülkelerde farklı anlamlara gelebilir. (III) Gözlerimizle, el ya da kollarımızla işaret ederken, başımızı sallarken sözcükleri kullanmadan birtakım mesajlar verebiliriz. (IV) Tüm bu hareketler vücut dilini oluşturmaktadır. (V) Psikoloğlara göre, iletişim kurduğumuz kişiler üzerinde bıraktığımız etkinin yüzde elli beşini vücut dili, yüzde otuz sekizini söyleyiş biçimi oluştururken kullandığımız sözcükler yalnızca yüzde yedisini oluşturuyor.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11.

- I. uçsuz bucaksız bu doğada
- II. karşımıza çıkan bildik bilmedik her hayvan karşısında
- III. sevinç çığlıkları atarak yolumuza devam ettik
- IV. insanın ruhuna dinginlik veren
- V. kar leoparlarını görmeyi düşlerken

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12.

- I. ağır ağır salınarak renk değiştirdiğini
- II. önüne gelen sandalları delice sürükleyen
- III. görmeyi de severim
- IV. köpük köpük çığıncasına akarak
- V. suyun bir başka köşede

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

13.

- I. dayanılarak oluşturulmuş
- II. ögesi olduğu görülmektedir
- III. geçmişten bugüne dek değişik ulusların şiiirleri
- IV. kalıpların şiiirin önemli bir
- V. incelendiğinde hece sayısına

Yukarıdaki sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14.

- I. Bu çakıllar ilk bakışta size fazla bir şey ifade etmeyebilir.
- II. Suyla taşınırken yeterince yuvarlanmadığı için köşeli yapısını hâlâ korumaktadır.
- III. Oysa biraz jeoloji bilgisine sahipseniz, onlar size başından neler geçtiğini çok rahat anlatabilir.
- IV. Bir dere kenarında yürürken gözünüzü bir an olsun çiçeklerden, ağaçlardan ayırıp deredeki çakıllara bakın.
- V. Örneğin, çakıl köşeliyse bu onun koptuğu kaya ile bulunduğunuz yer arasında fazla mesafe olmadığı anlamına gelir.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan dördüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15.

- I. Eriyen camın kum zerreciklerini birbirine yapıştırmasıyla yüzyıllarca sağlam kalabilen, dayanıklı çiniler ortaya çıkardı.
- II. Ünlü İznik çinileri topraktan değil kumdan yapılır, kumun dağılmasını önlemek için de cam kullanılırdı.
- III. Çok sağlam yapılmış bir bina bile zamanla yıpranabilir, ama varsa, binanın çini bezemeleri sapa sağlam kalır.
- IV. Bu sağlamlık çininin yapımında kullanılan malzemeden ve yapılış yönteminden kaynaklanır.
- V. Külçe olarak üretilen cam, pudra hâline getirilip kumla karıştırıldıktan sonra kalıplara basılır ve pişmek üzere fırına verilir.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16.

- I. Yaylalarda yüksekliğin etkisiyle oksijen azaldığından vücudun oksijen gereksinimi artar.
- II. Yeterli oksijen alabilmek için daha derin ve sık nefes alınır; kalp atışları hızlanır.
- III. Böylece kaslar toplanır, beden çevikleşir; kişinin vücut direnci artar.
- IV. Eskiden beri hasta ve zayıf kişiler güçlensin diye özellikle yaylaya çıkarılır.
- V. Birkaç gün içinde sağlıklı nefes alıp vermenin etkisiyle alyuvar ve kılcıl damar sayısı artar.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi son cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17.

- I. Sergilenen fotoğraflar, su altı yaşamının 24 saatini gösterecek biçimde 2260 fotoğraf arasından seçildi.
- II. Su altı ortamının daha iyi algılanabilmesi için gündüz ve gece fotoğraflarının sergilendiği bölümlerde özel ışıklandırmalar yapıldı.
- III. Dünya Su Altı Fotoğraf Şampiyonası'nda altın madalya kazanan su altı fotoğraf millî takımı, su altı yaşamına dikkat çekmek amacıyla "Denizde 24 Saat" projesini gerçekleştirdi.
- IV. Seçilen bu fotoğraflar sayesinde, su altındaki yaşamın gündüz ve gece nasıl değiştiği belgelenmiş oldu.
- V. Proje kapsamında Bodrum Küçük Resifi'nde yaşanan bir güne ait fotoğraflar sergilendi.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18.

- I. Birincisi metabolizma artıkları şeklinde ortaya çıkan maddelerden oluşan pigment renkleridir.
- II. Kelebeklerde renk iki yolla oluşur.
- III. İkincisi ışığın kırılma ve yansınmasıyla ortaya çıkan yapısal renklerdir.
- IV. Pigmentlerden kaynaklanan renkler ise kelebek etere yatırılarak kolayca belirlenebilir.
- V. Yapısal renkler az ya da çok belirgin bir parlılık eşliğinde ortaya çıkar.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi son cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Güzel bir romanı okurken kitap, kâğıt, harf ortadan kalkar. Gitmediğimiz şehirlerde dolaşmış gibi oluruz. Tanımadığımız insanlarla tanışır, hatta kimilerinde kendimizi buluruz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçaya göre, güzel bir romanda olması gereken özelliklerden biridir?

- A) Etkileyici olma
- B) Akıcı bir dille yazılma
- C) Okunduktan sonra uzun süre akılda kalma
- D) Değişik bir konuyu ele alma
- E) Yazarın etkilendiği olayları yansıtırma

20. Günümüzde birçok yazar, ünlü yazar ve şairlerden alıntılar yapıyor. Klasikleşmiş yapıtlardan alınan parçalar bu yapıtlarda gecekondü duvarındaki tapınak taşları gibi duruyor.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her yapıttan alıntı yapılmaması gerektiği
- B) Alıntıların, alındığı yapıtta önemli bir yerinin olduğu
- C) Alıntı yapmanın günümüz edebiyatında oldukça yaygın olduğu
- D) Alıntılanan parçaların dikkat çekici olması gerektiği
- E) Alıntılarının kullanıldığı yapıtların niteliksiz olduğu

21. Ben yalnızca bir sonucum, yazın dünyasına herhangi bir yenilik getirmedim. Çünkü ben, on dokuzuncu yüzyılda Fransız, Rus ve İngiliz romancılarının açtığı tarlaları özenle, dürüstlikle ama kendi yöntemlerimle ekip biçmekten başka bir şey yapmadım.

Bu sözü söyleyen kişinin kendisiyle ilgili asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilinen akımlardan yola çıkarak kendine özgü bir tarz oluşturduğu
- B) Klasik yapıtları dil ve mekân bakımından günümüze uyarladığı
- C) Farklı kültürlerin özelliklerini bir araya getiren öyküler yazdığı
- D) Etkilendiği yazarların adlarını ve yapıtlarını kaynak gösterdiği
- E) Eski romanları farklı dillere çevirerek onların daha çok okuyucuyla buluşmasını sağladığı

22. Bir sigorta şirketi, gazete ilanlarında "İhtiyaç anında satın alamayacağınız tek şey sigortadır." sözünü kullanarak tüketicilere aşağıdaki mesajlardan hangisini vermeyi amaçlamıştır?

- A) Sigortacılığın günümüzde çok yararlı bir hizmet olduğu
- B) Sigortanın, kaza ve felaketlerin etkilerini azaltmada yardımcı olduğu
- C) Sigorta işlemlerinin, kaza veya felaketlerden önce yapılması gerektiği
- D) Bazı sigorta şirketlerinin karşılaşılan zararın tamamını karşılamadığı
- E) İnsanların, sigorta yaptırdıktan sonra kaza ve felaketlerden korkmadıkları

23. Ben, bir yazarın bitirdiği her kitabın ardından "Ben mi yazmışım bu kitabı?" diyebilecek kadar yazdığından uzaklaşması gerektiğine inanıyorum.

Bu cümleyle göre, söz konusu yazarın yazdıklarına karşı tutumunun nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yazma amacını belirleyebilmek
- B) Yazdıklarının arkasında durabilmek
- C) Yaratıcı olabilmek
- D) Yansız düşünebilmek
- E) Birikimlerinden yararlanabilmek

24. En uzak mesafe ne Afrika'dır, ne Çin, ne Hindistan, En uzak mesafe iki kafa arasındaki mesafedir birbirini anlamayan

Bu dizelere göre, iyi iletişim kurabilmenin koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konuşurken dil birliği sağlamak
B) Ele alınan konuya karşıdaki kişinin gözüyle bakabilmek
C) Konuşulan konunun dışına çıkmamak
D) Anlaşılmayan konuların üzerinde durmak
E) Konuşma sırasında tartışmaktan kaçınmamak

25. **Bertholt Brecht'in** "Bir tiyatro oyununu herkes beğeniyorsa o kötü bir oyundur." **sözünden aşağıdaki yargıların hangisine varılabilir?**

- A) Tiyatro oyunları, izleyicilerden alınan tepkilerle her gösteride yeniden biçimlenir.
B) Herkesin beğeneceği bir tiyatro oyunu yazmak zordur.
C) Tüm tiyatro izleyicilerinin ortak bir zevke sahip olması beklenemez.
D) Oyun yazarlarının amacı herkesin beğenisini kazanmaktır.
E) Bazı tiyatro oyunları, ne kadar iyi olursa olsun izleyici tarafından beğenilmeyebilir.

26. İlk şiir kitabıyla ilgili görüşlerini sorduğumda Cemal Süreya, "İlk kitapta bir şiir olsun yeter." demişti.

Cemal Süreya bu sözleriyle aşağıdakilerden hangisini ifade etmek istemiştir?

- A) İlk kitap için oldukça başarılı bulunduğunu
B) Şiirlerin özgün olması gerektiğini
C) Kitapta gereğinden fazla şiir olduğunu
D) Şiirlerden yalnızca birini beğendiğini
E) Şiir yazmanın zamanla gelişecek bir uğraş olduğunu

27. Yazınınımızın dışa açılması konusunda hiç ama hiçbir şey yapmıyoruz. Türk şiiri büyük bir uyku içinde. Kollay kolay da uyanmaz.

Bu sözleri söyleyen kişi üzerinde Türk şiirinin bıraktığı etki aşağıdakilerin hangisiyle adlandırılabilir?

- A) Amaçsızlık
B) Umutsuzluk
C) İsteksizlik
D) Kararsızlık
E) Kayıtsızlık

28. Onun öyküleri çoğunlukla küçük aydınlanma anlarını anlatır. Bu aydınlanma anları, öyküleri anlatılan kişileri harekete geçirir. Yeni bir kavrayışla ortaya çıkan bu kişiler, yaşamlarında âdeta bir devrim gerçekleştirebilirler.

Bu parçada "aydınlanma anları" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zorunlulukları kavrama
B) Farkına varma
C) Hayatı özümseme
D) Olgunlaşma
E) Gerçeğe uygun olma

29. "Bir yazar nelerden esinlenerek, ne hissederek yazmıştır, bilemeyiz. Aslında tarihteki büyük yazarlar, biraz da onları bir doktor gibi inceleyen yorumcular tarafından yaratılmıştır." **söz**yle anlatılmak istenen **aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Yazarların, düşüncelerini yapıtlarına aktarmada zorlandıkları
- B) Eleştirmenlerin yazarlar ve yapıtları hakkında yaptıkları eleştirilerde acımasız oldukları
- C) Yorumcuların yazarlar hakkındaki görüşlerinin yönlendirici olduğu
- D) Yorumcuların eleştirilerinin ve önerilerinin göz ardı edilmemesi gerektiği
- E) Eski yapıtları anlayabilmek için onlarla ilgili yorumları okumak gerektiği

30. Şimdi bana bir söz vermenizi istiyorum. Bundan sonra okula gidip gelirken, güzelliklerin farkına varın. Bu, bir evden yayılan taze pişmiş bir ekmeğin kokusu, yaprakları kıpırdatan hoş bir meltemin sesi ya da düşen bir sonbahar yaprağına yansıyan bir sabah ışığı olabilir. Bunlar kimilerine çok sıradan gelebilir. Ama bunlar yaşama anlam katan şeylerdir. Onları fark etmenin önemini iş işten geçmeden kavramalıyız.

Bu parçada "yaşama anlam katan şeyler" sözüyle aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) İnsanları mutlu edebilecek ayrıntılar
- B) Zaman geçirmeyi sağlayacak oyunlar
- C) Yeni dostluklar kurulmasını sağlayacak ortamlar
- D) Okul ve ailede öğrenilen bilgiler
- E) Yaşamı sürdürebilmek için yapılması gerekli işler

31.

- I. – Bu benim son fırsatımdı, ama ne yazık ki kaçırdım.
- II. – Umutsuzluğa kapılma, gün doğmadan neler doğar.
- I. – Bırak bu kalıplaşmış sözleri.
- II. – Öyle söyleme, bu sözler nasıl kalıplaştı sanıyorsun?

Bu konuşmaya dayanarak kalıplaşmış sözlerle ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Gereksiz yere kullanıldığı
- B) Yanlış anlaşılmalara yol açtığı
- C) Yaşanmış gerçeklerden doğduğu
- D) Herkes tarafından bilindiği
- E) İletişimi kolaylaştırdığı

32. Hüznün filmini çekseydim, Borçka'ya, Karçal Dağları'nın sisli doğasına giderdim. (1) Aşkın filmini çekseydim, Eğirdir Gölü'nün gözlerden uzak koyu Akbük'e giderdim. (2) Bireysellikten toplumsallığa giden bir öykünün filmini çekseydim, Kapuzbaşı Şelaleleri'ne giderdim. (3)

- I. Yaban güllerinden düşen damlaların nasıl bir çağlayana dönüştüğünü izlemeye.
- II. Sonbaharın ıslak, sarı bir mendil gibi indiği o yamaçlara...
- III. Baş başa vermiş kayıklar başrol oyuncularını; dev kangal balıkları, sazlıklar ve su kuşları da diğer oyuncular olurdu.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 numaralarının yerine I, II ve III numaralı cümlelerden hangileri gelmelidir?

	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>
A) I	II	III	
B) I	III	II	
C) II	I	III	
D) II	III	I	
E) III	II	I	

33. VE 34. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Dört farklı marka bisiklet lastiği, sürüş rahatlığı açısından karşılaştırılacaktır. Bu dört marka lastikten her biri, aynı marka ve modelde dört bisiklete takılmıştır. Lastiklere üretici firmaların önerdiği miktarda hava basılmıştır. Bedensel özellikleri benzer, lastikler arasındaki farkı ayırt edebilecek düzeyde deneyimli olan aynı yaştaki on iki erkek sürücü, aynı gün içinde peş peşe, her bir bisikleti aynı sürede ve aynı hızda, aynı pistte teker teker denemişlerdir. Bir bisikletin bir sürücüsü tarafından ötekilerden önce ya da sonra denemesinin yaratacağı sakıncaları gidermek için, bisikletlerin deneme sırası her sürücü için farklı olacak şekilde ayarlanmıştır. Örneğin, birinci bisikleti birinci sürücü ilk sırada denediyse, ikinci sürücü dördüncü sırada denemiştir.

33. Bisikletlerin deneme sırasının her sürücü için değiştirilmesindeki amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürücülerin lastikler hakkındaki görüşlerini değerlendirmek
- B) Sürücülerde oluşabilecek yorgunluğun etkisini dengelemek
- C) Sürücülerin belirli bir sürede deneme işlemini bitirmesini sağlamak
- D) Lastiklerde kullanımdan doğacak aşınmayı engellemek
- E) Sürücüler arasındaki kullanma farklılıklarının etkilerini ortadan kaldırmak

34. Aşağıdaki değişikliklerden hangisinin yapılması, karşılaştırma işleminin sonucunun başka koşullara genellenebilirliğini artırmaz?

- A) Farklı özelliklerde pistler oluşturmak
- B) Sürücülerini, farklı yaşlardaki ve farklı özelliklerdeki kişilerden seçmek
- C) Çok sayıda ve farklı özelliklerde bisikletler kullanmak
- D) Her sürücü için deneme sürelerini farklı tutmak
- E) Deneme sürüşlerini farklı hava koşullarında tekrarlamak

35. Ünlü bir fotoğraf sanatçısı, fotoğrafını çekeceği kişiyi ve yaşam tarzını anlayabilmek için onunla diyalog kurmanın ve söylemek istediklerini dinlemenin gerekli olduğunu belirtiyor. Bunun yanında sanatçı, fotoğraflarla birleştirdiği metinlerde her bir fotoğrafın ortaya çıkış sürecini anlatarak kendi yorumlarıyla fotoğraf projesi hakkında çok yönlü izlenimler yaratıyor. Fotoğraf karesi, edebî bir kompozisyonun anahtar sözcüğü gibi, her şeyi ifade ediyor, açığa çıkarıyor.

Bu parçaya dayanarak, sanatçının fotoğraflarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her birinin bir öyküsünün olduğu
- B) Sanatçısının yorumlarını yansıttığı
- C) Bir ön çalışma gerektirdiği
- D) Fotoğraflanan kişilerin karakterlerini yansıttığı
- E) Fotoğraflanan kişilere fark ettirmeden çekildiği

36. Benim bütün çabam, belirsizliklerle dolu gündelik yaşamın karmaşasını seyirciye gösterebilmek. Ben, doğru sorular sorulduğunda insanların doğru cevapları bulacağına inananlardanım. Düşünme zahmetine girmeden, sürekli sürpriz bekleyen seyircilere göre film yapamam ben. Seyircinin düşünmesini isterim.

Bu parçada anlatılan yönetmenin filmlerinin aşağıdaki özelliklerden hangisini taşıması beklenir?

- A) Aksiyon ve görsel efekt öğeleri içermek
- B) Olaylar hakkındaki görüşlerini açıkça ortaya koyma
- C) Beklenmedik sonla izleyicileri şaşırtma
- D) Sıradan olduğu düşünülen olaylara farklı bir bakış açısı getirme
- E) Yaşanan olayların eğlenceli yanlarını vurgulama

37. Mağara resimlerinden minyatürlere, minyatürlere kumaş desenlerine, toprak kaplardan mozaiklere resmin serüveni insanın yaşam ve düşün serüvenine paralel bir seyir izledi. Ancak hiçbir dönemde sanatın değişimi, son iki yüzyıldaki kadar hızlı ve yıkıcı olmadı. Cézanne, yaşadığımız yüzyıla egemen olan modern resmin temel taşlarından biridir. Ressam, doğanın silindir, koni ve karelerle ele alınması yönündeki öğüdüyle maddenin resmedilme geleneğinde köklü değişiklikler yapmış ve böylece modern sanatın babası unvanını almıştır.

Bu parçaya göre, Cézanne'ın modern sanatın babası kabul edilmesindeki etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daha önce ele alınmamış konuları işlemesi
- B) Resimlerinde karmaşık desenler kullanması
- C) Son dönem resim anlayışına yön vermiş olması
- D) Öğrencilerine kendi resim tekniklerini öğretmesi
- E) Resimlerinde nesnelerin doğal formlarından yararlanması

38. Galata köprüsü, sabahları canlı ve serindir, ışık içindedir. Canlı ve atik bir şekilde işe giden insanlarla aynı ruh hâlinindedir. Akşamüstlerine doğru şişman, yorgun, vurdumduymaz bir insan hâline gelir. Üstünde esen serin meltemlere karşı göğsünü açmış gibidir. Sonra birdenbire şairleşir. Süleymaniye'den kırmızı, mor, sarı, turuncu bir akşam başladı mı köprüden geçenler altın yaldızlı bir ışık içinde yüzerler.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdakilerden hangisini desteklemektedir?

- A) İnsanların çevreleriyle ilgili algılarının kendi ruh hâlleriyle ilişkili olduğunu
- B) Gündelik yaşamın karmaşası içinde insanların çevrelerinde olup bitenin farkına varamadıklarını
- C) İnsanların sürekli gittikleri mekânlardaki değişiklikleri fark etmediklerini
- D) Doğadaki değişimlerin her kişide farklı duygular uyandırdığını
- E) Doğada gözlenenle sanat yapıtına aktarılmanın birbirinden farklı olduğunu

39. Abdülhak Şinasi'yi okurken düz yazının "konuşma" olmadığını tekrar hatırladım. Abdülhak Şinasi, son zamanlarda unuttur gibi olduğumuz düz yazıyı makamına yeniden oturtan yazarlarımızdandır.

Bu sözlerden aşağıdaki sonuçların hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) O dönemin edebî akımlarında şiirin düz yazıya göre baskın olduğu
- B) O dönemde konuşma diliyle yazılan edebî yapıtlar bulunduğu
- C) Abdülhak Şinasi'nin değişik türde yapıtlar verdiği
- D) Abdülhak Şinasi'nin, yapıtlarında kolay anlaşılır bir dil kullandığı
- E) Abdülhak Şinasi'nin, devrinin yazın anlayışını reddederek, daha eski edebî kalıpları kullandığı

40. Bu filmin senaryosu yönetmene aitti. O, öykünün geçtiği köyü biliyordu ve filmin ana konusunu da köydeki hayatın ritmi oluşturuyordu. Yönetmenin isteği üzerine roller için klasik bir karakter çalışması yapılmadı. Çünkü karakter çalışmalarıyla oyuncuların kafasında önceden belirlenmiş kalıplar ortaya çıkacak ve yönetmenin bunları yıkması zor olacaktı. Yönetmen, oyuncuların yalnızca rollerini ezberlemelerini istedi. Çekimler bittiğinde bunun çok doğru bir karar olduğunu hepimiz gördük.

Bu parçaya göre, sözü edilen yönetmenin karakter çalışmasından kaçınmasının asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Az sayıda oyuncuyla çalışmaktan hoşlanması
- B) Filmdeki hiçbir karakterin ön planda olmaması
- C) Oyuncuları doğal hâlleriyle çekmek istemesi
- D) Daha önceki filmlerinde denediği tekniği kullanması
- E) Çekimler bitmeden oyuncularla film hakkında konuşmak istememesi

41. Hayatımıza ilk girdiği dönemde otomobillere aşırı talep oldu. Bunun nedeni, otomobilin günümüzdeki kadar statü sembolü olmasından çok, at arabalarına kıyasla hızı ve gücüyle sağladığı kolaylıklardır. Halktan gelen bu yoğun ilgiyi değerlendiren Henry Ford, hızlı ve ucuz üretim olanağı sağlayan tek tip ve tek renkli T-Model'i üretti.

Bu parçada söz edilen dönemle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tüketicilerin alım güçlerinin otomobil alabilecek düzeyde olduğu
- B) Otomobil sahibi olmanın kişiyi ayrıcalıklı kıldığı
- C) Otomobilin, kişilerin yaşam koşullarını iyileştirdiği
- D) Otomobil üretiminin talebi karşılamada yetersiz kaldığı
- E) Teknolojik ürünlerin gündelik hayatta yer aldığı

42. Uyku öncesinde anne tarafından söylenen ninnilerin bebeği rahatlatığı, uyumayı kolaylaştırdığı bilinmektedir. Bugün çok az anne, bebeğine ninni söylemektedir. Bir anne, bebeğine ninni kasetleri aldığını ve uyku öncesinde bunları dinlettiğini söylemişti. Bir çocuk psikoloğu olarak bu tür mekanik araçları faydalı bulmuyorum. Kasetteki yabancı ses ne kadar güzel olursa olsun, annenin sesindeki sevgiyi, şefkati ve sıcaklığı veremez.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Ninniler bebekleri sakinleştirmede yardımcı olmaktadır.
- B) Bebekler annelerinin sesini ayırt edebilir.
- C) Çocuklukta dinlenen ninniler daha sonra hatırlanmaktadır.
- D) Bebekler, annelerinin yanında olduğunu hissetmemelidir.
- E) Annenin sevgisini hissetmesi bebeğin ruh sağlığı için önemlidir.

43. Çok az şey bir masalın sözcükleri kadar büyüklü olabilir. Masallar, dinleyeni yeri göğü olmayan uzak diyarlara götüren bambaşka bir güce sahiptir. Yazılımasa da yıllardır kulaktan kulağa aktarılır; anlatıcının sözcüklerinden çok dinleyicinin hayal gücüyle hareket eden görüntü ve figürler taşır. Binlerce yıldır dağları aşar, ağlatır ya da güldürür, nereden geldiğini unutarak anlatıldığı yerin geleneklerine ve giysilerine bürünür.

Bu parçaya dayanarak masallarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Nesilden nesile aktarılır.
- B) Etkileri dinleyicilerin hayal gücüne bağlı olarak değişir.
- C) Anlatıldıkları yerin kültürüne uyarlanır.
- D) Dinleyende oluşturduğu imgelem anlatıcısından farklıdır.
- E) Yazarları ve ortaya çıktıkları yer bellidir.

44. Belli bir durumdan başlayarak sonlu sayıda adımda belli bir sonucu elde etmenin yöntemini tarif eden iyi tanımlanmış kurallar kümesine algoritma denir. Algoritma bilgisayar programcılığının temelidir. Mantığa dayalı bir düşünme ve çözüm üretme metodudur. Algoritmalar özel durumlara çözüm sunmaz. Genel çözümlerin işlem basamaklarını içerir. İyi bir algoritma, en kısa zamanda işlem yapacak, en az bellek kullanacak ve bilgisayar kaynaklarını en az tüketecek biçimde oluşturulmalıdır. Problemin çözümü için birden çok işlem basamağı ve sıralama yapılabilir. Ancak işlem basamakları iyi belirlenmediğinde program çalışmaz, hata verir ya da sonuç hatalı olur.

Bu parçadan algoritmaya ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Bir işi gerçekleştirmek için yapılması gerekenleri içerir.
- B) Farklı yöntemlerle doğruluğu sınanmalıdır.
- C) Belirli aşamaları olan işlerde kullanılabilir.
- D) Bir problemle ilgili birden fazla çözüm yolu üretilebilir.
- E) Zamanı ve kaynakları ekonomik kullanmayı sağlar.

45. Ressam doğaya güvenir, elini ve gözünü doğanın buyruğuna teslim eder, yorumlanmış bir gerçeğe ulaşır, onu süzüp yansıtır. Bu tutum, ana çizgilere ve öze bir yöneliştir. Gözün gördüğü, elin çizdiği, dış dünya, iç dünya derken ne biri ne öteki, öyle bir sarhoşluk ki bu, başkasına benzemez. Çizmek yani “elle görmek” yöntemi, bir disiplin... “El görür mü?” diyeceksiniz. Görür. Bu yöntemin perde perde, kat kat duvarları vardır. Hatta kimileri bütün bedeniyle görür. Hangi sanat akımından olursa olsun doğayla karşı karşıyadır sanatçı. Onu izler, çizer.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Doğayı konu alan resimler izleyicilerde benzer duygular uyandırır.
- B) Resim, doğa ile ressamın iç dünyasının sentezinden ortaya çıkan yeni bir gerçekliktir.
- C) Nesnelere tuvale yansıtılırken olduğundan farklı resmedilebilir.
- D) Ressam, resim yaparken farklı bir ruh haline girer.
- E) Ortaya çıkan yapıtlar birbirinden farklı olsa bile her resim konusunu doğadan alır.

46. VE 47. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Yaşar Kemal denildiğinde akla özgün bir roman dili gelir. Okurunu hemen saran, güçlü, çarpıcı bir dildir bu, gürül gürül akan bir Türkçedir. Esas olarak halkın konuştuğu dile, sözlü halk edebiyatına dayanan Yaşar Kemal, bu yerel malzemeyi sanat yapıtının özgün diline dönüştürürken “çımışmak”, “döngeler”, “cikilti” gibi birçok yerel sözcüğü ortak dile taşır. Okur, onun Karacaoğlanlığına kapılır; yazdıklarını kullandığı sözcüklerin, deyimlerin, atasözlerinin üzerinde durmadan okur. Oysa yazar o tatlı anlatısına nice bölgesel sözler, söyleyişler katmıştır. Bunlar ortak bir dil düzeyine çıkarıldığından okur, anlamasa bile anladığını sanır. Çünkü bir ırmaktır akan, içindeki taşların, çakılların, kumların kimileri ilk kez görülmüş olsa bile bu hiç yadırganmaz.

46. Bu parçaya dayanarak, Yaşar Kemal’le ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yazdıkları başka dillere çevrilmiştir.
- B) Unutulan deyim ve ifadeleri gün yüzüne çıkarmaktadır.
- C) Yenilik peşinde koşmaktadır.
- D) Toplumsal sorunları konu edinmektedir.
- E) Yapıtlarında yöresel kültür öğelerine yer vermektedir.

47. Bu parçadaki “Okur, onun Karacaoğlanlığına kapılır.” sözü Yaşar Kemal’in hangi özelliğini belirtmektedir?

- A) Yapıtlarında yerel efsanelere, destanlara yer verme
- B) Karacaoğlan’ın şiirlerinden alıntılar yapma
- C) Karacaoğlan gibi devrinin ünlü bir aydını olma
- D) Yapıtlarında halk dilini kullanma
- E) Karacaoğlan’la benzer konuları işleme

48. VE 49. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Kafka'nın en büyük isteği yayımlanmadığı kitaplarının yakılmasıdır. Ancak, bu işi kendi yapamaz da dostu Max Brod'a havale eder. Brod'sa sözünde durmayarak dünya edebiyatının özgün yazarlarından birini çıkarır ortaya. Bir başka özgün yazar Truman Capote'un son yayımlanan romanı da böylesi bir sözünde durmama sonucunda ulaşır okurlara. Capote'un avukatına bir müzayede evinden gönderilen mektupta, Capote'un eşyalarından oluşan bir koleksiyonun açık artırmaya çıkarılmak üzere kendilerine iletiildiği belirtilmiştir. Koleksiyonda yayımlanmamış eserlerin müsveddeleri, birçok mektup, fotoğraf ve basılmamış bir romanın el yazmaları da vardır. Ki bundan kimse haberdar değildir. Capote'un 1950'lerde Brooklyn'de bir apartmanın bodrum katında otururken yazdığı, sonradan kapıcıya yakması için bıraktığı eşyaları arasından çıkmıştır bu roman. Kapıcı ölmüş, oğlu da ünlü yazardan yararlanmak istemiştir.

48. Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi sözü edilen iki yazarın ortak özelliklerinden biridir?

- A) Yapıtlarında toplumsal konuları ele almaları
- B) Kendilerine özgü tarzlarının olması
- C) Üne kavuşmadan önce zor bir hayat yaşamaları
- D) Çevrelerine uyum sağlayamamaları
- E) Yapıtlarının çoğunun ölümlerinden sonra değerlendirilmesi

49. Bu parçada, Truman Capote'la ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşadığı yere
- B) Yaşadığı dönem
- C) Yazdıklarını yayımlanmasının zaman aldığına
- D) Kimi yapıtlarının sonradan açığa çıktığına
- E) Ürün verdiği edebî türe

50. VE 51. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İlk insan ancak göz göze geldiğinde sözle haberleşebiliyordu. Telefonla birlikte uzak mesafelerle sözle haberleşme olanağı doğdu. Bilgisayarımıza yerleştirdiğimiz cihazlarla tekrar göz göze gelip konuştuğumuz günlere dönüyoruz. Günlük yaşamımızda yazının ağırlıklı yeri, belki uygarlığımızda bir ara dönem. Asırlarca mektuplaştıktan sonra, telefonla, kolayca silinen elektronik postayla tarihçilerin kıymetli malzemelerinden biri olan ve kendine özgü bir edebî tür sayılabilecek mektuplar tarihe karıştı. Eskisinden daha çok haberleşiyoruz. Yazdıklarımızı ve yaptıklarımızı dijital ortamlarda her zamankinden daha çok kayda geçirebiliyoruz. Aynı zamanda bu kayıtları kolayca ve çabucak yok edebiliyoruz. Yazdıklarımızı oluşur oluşmaz sildikçe geçmişimizden iz bırakmıyoruz.

50. Aşağıdakilerden hangisi, yazarın bu parçada yakındığı durumlardan biridir?

- A) İletişim teknolojisindeki gelişmeleri izlemenin zor olması
- B) Sözle iletişim sağlamanın ancak bazı cihazlarla mümkün olması
- C) Belgelerin dijital ortamlara kaydedilmesi
- D) Yazılı iletişimin giderek azalması
- E) Eskiye oranla daha az sayıda belgenin saklanması

51. Bu parçada mektubun "tarihçiler için kıymetli bir malzeme" olarak görülmesi aşağıdakilerden hangisinin gerekçesi olabilir?

- A) Yazıldığı döneme ait pek çok bilgi içermesi
- B) Haberleşme amacıyla giderek daha az tercih edilmesi
- C) Yazılma amacına göre dilinin değişiklik göstermesi
- D) Yazan kişinin üslubunu yansıtması
- E) Bir araya getirilerek kitap hâlinde yayımlanabilmesi

52. VE 53. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın dünyasını en iyi biçimde 60'lı yıllar boyunca işletip 1970 yılında kapattığı Kitap Kitabevi yansıtır. Dağlarca, yeni yazdığı şiirlerini heyecanla, hiç bekletmeden vitrine asar ve okuyucuların karşısına bu şekilde çıkarmış. Bu kitabevini, istediklerini gerçekleştirmek için bir şans olarak görmüş. Dağlarca'nın dünyasının içine girdiğinizde karşınızda şiirlerini sergilemeye can atmasına karşın mesafeli ve soğuk bir adam buluyorsunuz. Onu anlamak için, öncelikle bu muammayı çözmek gerekiyor. Dağlarca, yazdığı şiirleri vitrine asarak yıllardır bekliyor. Bu dükkâna girip girmemek okuyucuya kalmış.

52. Bu parçaya dayanarak Fazıl Hüsnü Dağlarca'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Yayınladığı kitap sayısının az olduğuna
- B) Şiirlerini paylaşmaktan mutlu olduğuna
- C) Şairlikten kazandığı paranın az olduğuna
- D) İnsanlarla kolayca samimi olduğuna
- E) Son yıllarda az sayıda şiir yazdığına

53. Bu parçadaki "Dağlarca, yazdığı şiirleri vitrine asarak yıllardır bekliyor." sözüne dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dağlarca'nın, okurlarıyla şiirleri aracılığıyla ilişki kurduğu
- B) Dağlarca'nın, şiirlerinde kendine özgü bir dil kullandığı
- C) Her şiir okuyucusunun Dağlarca'nın şiirlerinden farklı tat alacağı
- D) Dağlarca'nın son dönem şiirlerinin öncekilerden daha çok ilgi gördüğü
- E) Dağlarca'nın eski şiirlerinin derlenerek yeniden satışa sunulduğu

54. VE 55. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Japonların "soo-nah-me" diye okudukları ve liman dalgası anlamına gelen tsunamiye, İskandinavlar "hayalet dalga" ya da "hortlayan dalga" adını vermişlerdir. Deniz altında meydana gelen depremler ya da volkanik patlamalar sonucunda harekete geçen milyarlarca metre küp su, tsunami denilen dev dalgaya neden olur. Tsunami dalgası açık denizde son derece belirsizdir. Örneğin büyük bir geminin altından geçerken gemideki insanlar onu fark edemeyebilir. Dalga kıyıya yaklaşırken derinlik azaldığı için hızla yükselmeye, sahilde bulunan sularsa geri çekilmeye başlar. Bir süre sonra dalga, saatte 800 – 900 kilometreye varabilen bir hızla kıyıya çarpar ve önüne çıkan her şeyi yok eder.

54. Bu parçada tsunamiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi verilmemiştir?

- A) Farklı dillerdeki adları
- B) Oluşum nedenleri
- C) Deniz derinliğine bağlı değişimleri
- D) Kıyı bölgelerindeki etkileri
- E) Yakın geçmişteki örnekleri

55.

- I. Yönü ve büyüklüğü önceden tespit edilebilir.
- II. En çok Japonya kıyılarında görülür.
- III. Farklı yüksekliklerde dalgalar oluşabilir.
- IV. Oluşum süreci gözlenebilir.

Bu parçadan tsunamiyle ilgili yukarıdaki yargılardan hangilerine ulaşılabılır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

56. – 58. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

İnsanlar alışık olmadıkları şeylere meraklıdır. Örneğin, bu genç köşe yazarı, yazarlık geçmişi çok kısa olmasına karşın bugün en çok okunan, tartışılan ve gündem yaratan kişiler arasında. Ben böyle gazetecileri severim, hele bunlar gençse ve yeni yetişiyorsa onları teşvik de ederim. Çünkü ben de öyleydim. Birlikte çalıştığımız bir usta yazar bana şöyle demişti: “Düşündüğünü yazacaksın. İlk sansürçün kafan olmayacak.” Bu usta yazar, yazılarımızı dikkatle okur, Türkçe yanlışlarımızı ya da varsa mantık hatalarımızı düzeltir, ama düşüncelerimize asla karışmazdı. Yanlış yazdığımızda bile... Ama yanlışımızı ertesi gün anlatırdı. Dayanamayıp bir gün “Dün baskıya girmeden önce neden uyardın?” diye sorduğumda bana “O zaman çekerdin yazını, yazın çıkmazdı. Sen de bugün bu tepkileri almamış olurdun. İnsanı geliştiren yanlışlardır, birinin ilerlemesini istiyorsan onun yanlış yapmasına izin vermelisin.” dedi.

56. Bu parçaya dayanarak, sözü geçen genç köşe yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gazeteciliğe köşe yazarlığıyla başlamıştır.
- B) Yazıları haftalık bir dergide yayımlanmaktadır.
- C) Seçtiği konular ve onları ele alış biçimi diğer meslektaşlarından farklıdır.
- D) Yazdıklarını kaleme alırken meslek büyüklerini örnek almaktadır.
- E) Düşünceleri yüzünden sık sık eleştirilmektedir.

57. Bu parçanın yazarı, genç köşe yazarıyla kendisi arasında aşağıdakilerin hangisi bakımından bir benzerlik kurmuştur?

- A) Gazeteciliğe genç yaşta başlama
- B) Kendi fikirlerini yazmaktan kaçınmama
- C) Bir konuda yeterince araştırma yapmadan yazmama
- D) Yazılarda yanlış yapmamak için çaba gösterme
- E) İyi bir gazetecilik eğitimi alma

58. Bu parçaya göre, usta yazarın genç meslektaşlarının yanlışlarını ertesi gün söylemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yapılan yanlışları önemsememesi
- B) Yazılara okuyuculardan gelecek eleştirileri önceden tahmin edememesi
- C) Hataları düzeltmek için yeterli zaman olmadığını düşünmesi
- D) Okuyuculardan gelecek eleştirilerin daha öğretici olduğunu düşünmesi
- E) Gençlerin, yapacağı eleştiriler karşısında göstereceği tepkilerden çekinmesi

59. – 61. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Bakırcılık da yemenicilik, sedefkârlık ve yorgancılığın kaderini paylaştı en sonunda. Oysa tarihte ilk olarak Anadolu'da başlayan bakırcılık, Osmanlı döneminde doruğa çıkarak doğu sanatının en önemli eserlerinin üretilmesini sağladı. Daha yirmi yıl öncesine kadar Sahafılar Çarşısı'yla Kapalı Çarşı arasındaki koca caddede onlarca dükkânıyla yer alan Bakırcılar Çarşısı'ndan geriye tek bir dükkân bile kalmadı. Bakırın kap – kacak olarak kullanımının sona ermesi ve mutfak eşyalarının alüminyum ve plastikten üretilmeye başlamasıyla kalaycılık da bitti. Çünkü bakır kapların kalaylanma zorunluluğu vardı. Ancak 70'li yıllarda turizmin gelişmesiyle diğer el sanatlarında olduğu gibi bakır da, hediye ve dekoratif eşya olarak Türk motiflerini dünyaya tanıtmak üzere tezgâhlarda yerini aldı; bununla da kalmadı önemli bir ihraç ürünü hâline geldi.

59. Bu parçaya göre, bakırcılığın diğer el sanatları gibi yok olma tehlikesiyle karşılaşmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik gelişmelerin farklı malzemelerle eşya üretimine olanak sağlaması
- B) Çirak yetiştirecek bakırcı ustalarının azalması
- C) Bakırdan üretilen eşyaların büyük bir kısmının ihraç edilmesi
- D) Bakırdan üretilen eşya türünün ve kalitesinin değişmesi
- E) Ham madde sağlamanın zor ve pahalı olması

60. Bu parçada aşağıdaki neden – sonuç ilişkilerinin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Yemeniciliğin sona ermesi – Bakırcılığın sona ermesi
- B) Bakırcı dükkânlarının kapanması – Bakırcılığın sona ermesi
- C) Bakırın dekoratif amaçla kullanılması – Turizmin gelişmesi
- D) Mutfak eşyalarının alüminyumdan üretilmesi – Bakır eşyaların ihraç edilmesi
- E) Bakırcılığın sona ermesi – Kalaycılığın sona ermesi

61. Bu parçaya dayanarak bakırcılıkla ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Talebi karşılayabilmek için seri üretime geçilmiştir.
- B) Çok eskiden beri sürdürülen bir zanaattır.
- C) Anadolu'dan dünyaya yayılmıştır.
- D) Osmanlı dönemindeki önemini kaybetmiştir.
- E) Kültürel özellikleri içinde barındırmaktadır.

62. – 64. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Çocukluğumdaki “teyzeler ve amcalar dünyası” şimdiki dünyadan kesinlikle daha iyiydi. Şimdiki dünyada hırs ve yetinmezlik, insanları kötü, çirkin ve cimri kılıyor. Modernite, geleneği yıkmaya çalışırken onun yalnız kötü yanlarına saldırmadı, iyi yanlarını da yıktı ve o iyiliklerin yerine kendi kötülüklerini koydu. Şimdi biz de o yolda hızla ilerliyoruz. Kitleler komşuluğu, dayanışmayı çoktan unuttu. Ellili yıllarda oturduğumuz sokakta herkes birbirini adıyla tanırdı. Birine bir şey olsa herkes yardıma koşardı. Köylerde, kenar mahallelerde hâlâ böyledir. Bugün apartmanlarda oturan eğitilmiş, meslek sahibi insanlar birbirlerinin adlarını bilmedikleri gibi birbirleriyle selamlaşmıyorlar bile. Hatta göz göze gelmemek için çabalıyorlar. Asansörde sessizliğe gömülmüş insanları gözünüzde canlandırın. İnsanlar bir arada olmaktan ne kadar tedirgin.

62. Bu parçada yazarın çocukluk dünyasını “teyzeler ve amcalar dünyası” olarak adlandırmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnız yakın akraba çevresini tanımış olması
- B) Çevresinde yaşlılarından çok büyüklerin olması
- C) O devirde herkesin birbirini tanınması
- D) Nüfusun az olduğu bir yerde yaşaması
- E) Olaylara hâlâ küçüklük gözüyle bakabilmesi

63. Bu parçada yazarın “Şimdi biz de o yolda hızla ilerliyoruz.” sözüyle eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik olanakların gelişmesine karşın geçim sıkıntılarının devam etmesi
- B) Göç nedeniyle büyük şehirlerde kültür farklılıklarının yaşanması
- C) Kalabalık şehirlerde insanların kendilerine ayırdıkları zamanın az olması
- D) Modernleşme sürecinde güzel örf ve adetlerin kaybolması
- E) Kuşak çatışmalarının insanları birbirinden uzaklaştırması

64. Bu parçaya dayanarak ellili yıllardakiyle bugünkü toplum arasındaki en önemli farkın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Bireyselleşmenin ön plana çıkması
- B) Yaşam alanlarının kalabalıklaşması
- C) Aile üyelerinin birbirinden uzakta yaşaması
- D) Büyüklere gösterilen saygının azalması
- E) Kişilerin yükledikleri sorumlulukların artması

65. – 68. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Hiçbir şekilde kimyasal ilaç ve gübre kullanmadan yapılan ekolojik tarımda (organik tarım) doğal ve sağlıklı ürünler elde edilebiliyor. Ancak bunun, tarladan kaldırılan ürün miktarında bir düşüşe neden olduğu da biliniyor. (I) Ürün kaybına karşı çiftçilerin yan bir gelirle desteklenmesi düşüncesiyle bir proje geliştirildi. (II) 2004 yılında hayata geçirilen "Ekolojik Çiftliklerde Tarım Turizmi ve Gönüllü Bilgi ve Tecrübe Takası" projesi kırsal kalkınma, üretim – tüketim zinciri ve tüketici bilinci sayesinde ekolojik yaşam kültürünü yeniden oluşturdu. (III) Bu kültürle, doğal yapısını koruyarak topraktan daha uzun süre yararlanmak, kâr ve verim artışı gözetilmeksizin ürün almak hedefleniyor. (IV) Aslında bu uygulama Anadolu'nun yüzyıllardır sahip olduğu kültürden pek farklı değil; esaslı çok eski bilgilere dayanan geleneksel bir yaşam. (V) Böylelikle proje, geleneksel bilgiyi hatırlama ve hatırlatma yönüyle de değer kazanıyor. (VI) Sofralarımıza gelen ürünlerin nerede ve hangi koşullarda üretildiğini bilmediğimiz, merak dahi etmediğimiz bir ortamda yaşıyoruz. (VII) Çocuklar ekmeğin neden ve nasıl yapıldığını görmeden, sütün kola gibi fabrikada yapılan bir içecek olduğunu zannederek büyüyor. (VIII) Bu projeye kentlerde yaşayan insanların ekolojik yaşam kültürü içinde ağırlanması ve ekolojik tarımla ilgili genel bir bilgi edinmesi de sağlanmış oluyor.

65. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragrafın ilk cümlesi aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) III B) IV C) V D) VI E) VII

66. Bu parçaya göre, "Ekolojik Çiftliklerde Tarım Turizmi ve Gönüllü Bilgi ve Tecrübe Takası" projesinin asıl amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihî veya turistik önemi bulunmayan bölgelerin turizme kazandırılması
B) Ekolojik tarımla gelir kaybı yaşayan çiftçilere yeni bir kazanç olanağı yaratılması
C) Kentte yaşayanlara çiftlik hayatını yakından tanıma olanağı sunulması
D) Çiftçilerin yeni üretim teknikleriyle ilgili bilgilerini diğerleriyle paylaşmaları
E) Tarım çiftliklerinde çalışmayı düşünen kişilere iş eğitimi verilmesi

67. Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi, ekolojik tarım yöntemlerinin ekolojik olmayan tarım yöntemlerine göre üstünlüklerinden biri değildir?

- A) Kimyasal ilaç ve gübre kullanılmaması
B) Daha sağlıklı ürünler elde edilmesi
C) Topraktan daha uzun süre yararlanılabilmesi
D) Alınan ürün miktarının az olması
E) Doğal dengenin korunması

68. Bu parçadan aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tüketici taleplerindeki değişim üretim biçimine yansımaktadır.
B) Üretim biçimindeki yenilikler her zaman olumlu sonuçlar doğurmayabilir.
C) Çevre bilincinin gelişebilmesi için öncelikle üretim sürecinin bilinmesi gerekir.
D) Teknolojideki gelişim zamanla doğal çevrenin korunmasını zorunlu kılmıştır.
E) Geleneksel yöntemlerle yapılan üretim, talebi karşılamakta yetersiz kalmaktadır.

69. – 72. SORULARI AŞAĞIDAKİ PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Yapılan bir araştırmaya göre Güneybatı Asya'daki, özellikle Himalayalar'daki karların iklim değişikliğine bağlı olarak azalması, daha az güneş ışınının uzaya geri yansımaya ve karadaki sıcaklığın artmasına yol açıyor. Kara ve deniz arasındaki sıcaklık farkının artması muson rüzgârlarını güçlendiriyor. Daha güçlü esen muson rüzgârları, Umman Denizi'ni karıştırarak besleyici maddeleri yüzeye taşıyor ve fitoplankton patlamalarına yol açıyor. Yüzeysel sularında yaşayan bu canlılar gözle görülemeyecek kadar küçük. Ancak denizlerde trilyonlarca fitoplankton var ve bunlar toplu halde uzaydan bile görülebiliyor. Sudan büyük miktarda erimiş karbondioksidi alıyor ve küresel fotosentezin yaklaşık yarısını yapıyorlar. Öldüklerindeyse içindeki karbonun bir kısmı deniz dibi tabakalarına gömülüyor. Böylece yüzey sularında erimiş karbondioksit miktarı azalıyor, atmosferden suya karbon geçişi artıyor. Sayılarındaki büyük çaplı artışlar bir sera gazı olan karbondioksitin atmosferdeki oranını değiştirerek dünyanın soğumasına neden olabilir. Ayrıca araştırmacılar, fitoplankton artışlarının balıkçılık verimliliğini fazlalaştıracağını, ancak çok yüksek artışların, derinlerdeki oksijenin tükenmesine ve balık ölümlerine neden olabileceğini belirtiyorlar.

69. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen neden – sonuç ilişkilerinden biri değildir?

- A) Karların azalması – Sıcaklığın artması
- B) Sıcaklık farkının artması – Rüzgârların güçlenmesi
- C) Karbondioksitin azalması – Sıcaklığın düşmesi
- D) Fitoplanktonların artması – Karbondioksitin azalması
- E) Oksijenin tükenmesi – Fitoplanktonların artması

70. Bu parçadan aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) Muson rüzgârları mevsimsel olup sıcaklığa göre yön değiştirir.
- B) Doğada iklimi etkileyen pek çok etmen vardır.
- C) Dünyadaki en küçük varlıkların bile doğal denge- nin oluşmasında rolü vardır.
- D) Atmosferle deniz yüzeyi arasında gaz alışverişi olmaktadır.
- E) Deniz dibi tabakaları karbon içermektedir.

71.

- I. Boyutları
- II. Yaşam süreleri
- III. Balıkçılık üzerindeki etkileri
- IV. Besin kaynakları

Bu parçada fitoplanktonlarla ilgili yukarıdakilerden hangileri hakkında bilgi vardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

72. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bir olayın olumlu ve olumsuz sonuçlarını açıklama
- B) Bir olayın gerçekleşmesindeki aşamaları belirtme
- C) Bir olaya etki eden etmenleri sıralama
- D) İki olayı benzer ve farklı yönleriyle karşılaştırma
- E) İki olayın birbiriyle olan ilişkilerini ortaya koyma

A

ALES Sonbahar 2007 SÖZ

73. – 75. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! SORULARI BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

S, T, U, V, Y, Z adlı altı arkadaş aynı sitede oturmaktadır. Bu kişilerin evlerinin konumlarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- S'nin evi, Z'nin evinin 20 metre batısındadır.
- T'nin evi, Y'nin evinin 20 metre batısındadır.
- V'nin evi, U'nun evinin 20 metre batısındadır.
- Y'nin evi, V'nin evinin kuzeydoğusunda, Z'nin evinin güneyindedir.

73. Aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilen kişilerin evleri en güneyde yer almaktadır?

- A) T ile Y B) S ile Z C) V ile U
D) T ile V E) Z ile Y

74. U'nun evi T'nin evine göre hangi yöndedir?

- A) Güneydoğu B) Kuzeydoğu
C) Güneybatı D) Kuzeybatı
E) Batı

75. Z'nin evi V'nin evine göre hangi yöndedir?

- A) Kuzey B) Kuzeydoğu
C) Kuzeybatı D) Güneydoğu
E) Doğu

Diğer sayfaya geçiniz.

A

76. – 78. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! SORULARI BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

Bir atletizm yarışmasında, Kanada, Rusya, İngiltere, Almanya ve Japonya'dan dokuz sporcu yarışmıştır.

- Yarışa en çok sporcuyla katılan ülke Rusya'dır.
- Kanada ve Japonya yarışa birer sporcuyla katılmıştır.
- Yarışı art arda bitiren yarışçılardan hiçbiri aynı ülkeden değildir.
- Yarışın sonunda birinci, beşinci ve sekizinci sırayı aynı ülkenin sporcuları almıştır.
- Her Alman sporcunun ardından bir Rus sporcu yarış bitirmiştir.

76. Bu bilgilere dayanarak, yarış sonunda hangi iki ülkenin sporcularının sıralamadaki yeri kesinlikle bilinebilir?

- A) Rusya ve İngiltere B) Almanya ve Kanada
C) Kanada ve İngiltere D) Rusya ve Kanada
E) Rusya ve Almanya

ALES Sonbahar 2007 SÖZ

77. Verilen bilgilere göre, Japon sporcunun yarışı kaçınıcı sırada bitirmiş olması mümkün değildir?

- A) İkinci B) Üçüncü C) Dördüncü
D) Altıncı E) Dokuzuncu

78. Kanadalı sporcu yarışı dokuzuncu sırada bitirdiyse altıncı sırada,

- I. İngiltere,
II. Japonya,
III. Rusya

ülkelerinden hangilerinin sporcuları bitirmiş olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ya da II E) II ya da III

Diğer sayfaya geçiniz.

79. VE 80. SORULARI AŞAĞIDAKİ BİLGİLERE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

DİKKAT! SORULARI BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ OLARAK CEVAPLAYINIZ.

Ayça, Burcu, Cem, Derya ve Emrah adlı kişiler, düzenlenen bir belgesel film yarışmasına birer filmle katılmışlardır. Belgesellerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- Belgesellerden biri aslanlar, ikisi deniz canlıları ve diğer ikisi yağmur ormanları konusunda çekilmiştir.
- Belgesellerden biri birinci, biri ikinci, biri de üçüncü olmuştur. Diğerleri ödül kazanamamıştır.
- Aynı konuda belgesel çeken Emrah ve Derya'dan yalnızca biri ödül kazanmıştır.
- Cem, Ayça'yla aynı konuda film çekmiş ve ondan daha büyük bir ödül almıştır.

79. Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

- A) Cem deniz canlılarıyla ilgili belgesel çekmiştir.
- B) Burcu aslanlarla ilgili belgesel çekmiştir.
- C) Emrah ödül kazanamamıştır.
- D) Ayça üçüncü olmuştur.
- E) Derya ikinci olmuştur.

80. Emrah üçüncü olmuşsa aşağıdaki yargılardan hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A) Ayça'nın kazandığı ödül Emrah'inkinden büyüktür.
- B) Ayça deniz canlılarıyla ilgili belgesel çekmiştir.
- C) Cem yağmur ormanlarıyla ilgili belgesel çekmiştir.
- D) Cem ikinci olmuştur.
- E) İlk iki sırayı yağmur ormanlarıyla ilgili belgeseller almıştır.

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.